

ВЕСНА ГОЛУБОВИЋ

Про-из-вођење знака

VESNA GOLUBOVIĆ

Pro-duction of the Sign

Португал 3 / Portugal 3
2023, акрил на картону / acrylic on cardboard, h 200cm

ВЕСНА ГОЛУБОВИЋ

Про-из-вођење знака

VESNA GOLUBOVIĆ

Pro-duction of the Sign

галерија

Београд
Октобар 2023.

Лето / Summer
2023, акрил на картону / acrylic on cardboard, h 200cm

ПРО-ИЗ-ВОЂЕЊЕ ЗНАКА

Пред нама се налази сцена са осликаним стубовима. Могуће просценијум или пронаос. Простор на раскршћу полихромије античког полиса и минималистичке модулације форми; тродимензионални пикторални простор сачињен од низа високих ваљкастих објеката.

Интегрисано је то поље пластичног, сликарског и сценски еволутивног. У таквом приступу изложбени простор постаје део континуитета догађаја, који су њиме обухваћени.

Геометријска апстракција која визуелно мисли сведене форме појавности; визуелни посредник између света и мишљења. Али и геометрија као аргумент и инструмент расправе.¹

Церемонијална је то сцена, контемплација основних форми и ритмова – цилиндрични стубови и чисте линије. Равне и изломљене линије са једне стране, но и преплет таласастих ритмова са друге, рафиниране арабеске, те изолована бујања линије, елементи који градирају масу ове групе минималистичких објеката.

Поводом расветљавања генезе овако постављеног проблема, овом приликом свакако треба подсетити на изложбе “Тотем”, кустоса Стивена Каплана² из 1984. године, те “Sculptures in Architecture”, организованој исте године у Њујорку, на којима је Весна Голубовић осликала већ постојеће стубове у *Germans van Eck* галерији са једноставним геометријским формама; начин разумевања интегрисаног поља сликарског, скулпторног и просторног који се, заправо, може пратити у раду ове ауторке већ од почетка 80-их година, када групише више стубова у засебне осликане целине.

1 Не смемо занемарити чињеницу да је геометрија, изворно, била резултат љубави културе Античке Грчке према говорењу, расправљању. Цртање геометријских форми, у циљу постављања и решавања одређених проблема (иницијално) се обављало штапом, у прабини. Технологија постојаних записа доћи ће касније. Више у Benjamin Wardhaugh, *The Book of Wonders: How Euclid's Elements Built the World*, William Collins 2020, стр. 11.

2 Изложба “Тотем” била је организована у три излагачка простора у Њујорку – галеријама Charles Cowles, Bonnier и Germans van Eck 1984. године, представљајући радове чак 44 уметника, међу којима су били и Дејвид Војнаревич, Кит Харинг, Георг Базелиц, Франческо Климент и др.

Но, иако постоји више могућих праваца читања сцене на поставци у Галерији Б2, чини се да Весна Голубовић ипак све време прати онај део људске потраге за енергијом скривеном иза геометријских фрактала. Визуелни контрасти криве линије су елементи који су одувек привлачили нашу пажњу. Наш нервни систем одмах реагује на ту информацију³, визуелне форме које се обично означавају као психолошко-биолошки условљене⁴. Јер, иако око перципира слику у хоризонталном режиму, мозак лакше процесуира информације организоване око вертикалне осе⁵. Ове информације су код Весне Голубовић сведене на прочишћене облике појавности.

Кретање ока по окомитим или дијагоналним осама сваки пут открива сасвим нове и различите могућности, док обилазимо сваки стуб понаособ. Али свака линија поштује дијалектику којом је изведена, и као таква живи и расте на основу своје унутрашње логике – да ли су у питању геометријски изломљене или пак таласасте линије. Потом наилазимо на сплетове и расплете линија, лавиринте који се непрестано саплићу и расплићу. Један мотив се изнова понавља, умножава, развија... То су радови без издвојених композиционих чворишта. На овом месту било би пригодно навести опсервацију Бонита Оливе поводом европског и америчког новог цртежа 80-их година 20. века: “Када се

3 Улогу фрактала и мрежа у урбаној морфологији исцрпно је анализирао Никос Салингарос, математичар и теоретичар архитектуре и дизајна. Видети више у “The Structure of Pattern Languages” (2000) и “Principles of Urban Structures” (2005).

4 Л. Трифуновић и др., Енциклопедија ликовних уметности, 1964, стр. 600.

5 Однос неурологије, фракталног експресионизма и уметности предмет је истраживања Ричарда Тејлора, професора на Природно-математичком факултету у Орегону, који га анализира у многобројним студијама и књигама. Поменимо само “Aesthetics and Psychological Effects of Fractal Based Design”, у “Frontiers in Psychology”, Vol 12 – 2021, или “Fractal Expressionism – Where Art meets Science”, у “Art and Complexity”, Elsevier Science, Amsterdam, 2003.

испољи ерос знака више се не прерушава у привид неке одређене представе, него сасвим неформално преплиће бројним стазама и смеровима с оне стране сваког појединачног предмета [...] Тако се дешава да знак пред собом руши све запрете унутар којих би се затворио, распрскавајући се у мноштву притока и раскрсница, текући дуж линија бекством сазданим од убрзања, инверзија, брисања и претицања.”⁶

Зато оваква врста уметничког поступка открива процесе, а не статичне ентитете.

Посебан квалитет чини сазвучје које постоји између појединих делова ове целине – колористичка вибрантност наспрам монохромног геометријског стиха, а потом и софистицираност дубоких боја, особених за рад ове уметнице, на којима арабеска тражи свој пут. Геометријска конструкција попут мреже збија енергију генерисану из линија које динамично бујају на површини ових стубова, сапете унутар граница постављеног ваљкастог сликарског простора; енергију репетиције бескрајне, експлозивне линије, која тражи где да се настави.

А ту је и арабеска, конструисана од стране две супротстављене енергије, динамична линија која буја, повезује и раздваја. И бескрајно генерише симетрије и матрице које постоје у природи. У плесу је арабеска стилска форма где је тело истегнуто до максимума, имплицирајући намеру ка даљем ширењу у простору. Стилска фигура која је повезана са идејом лакоће и ослобођености⁷. Тако и ова арабеска на стубовима Весне Голубовић представља сензуалну обликовну егзистенцију. То су завојите органистичке модулације као сензуална размена искустава са излагачким простором.

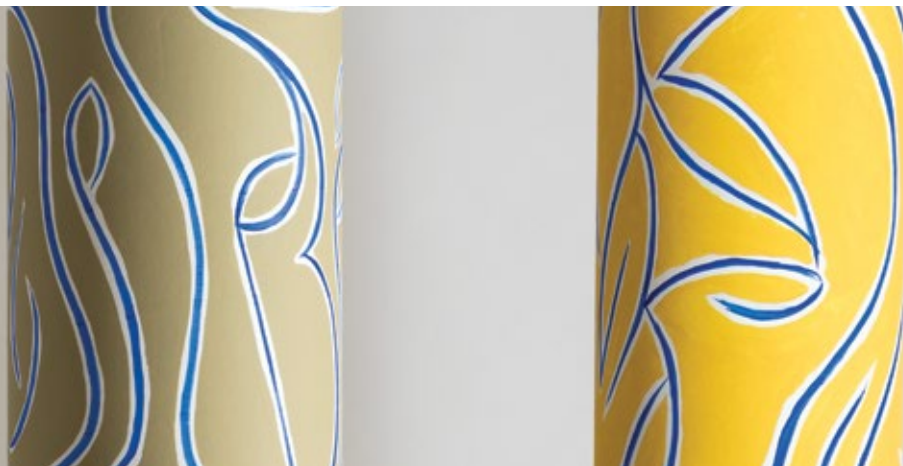
Сликарство Весне Голубовић јасно се ослања на идеју уписа одабраних линеарних мотива чије време артикулације и ритмованог низања учествује у организацији времена и простора. Координатни систем у важном формативном периоду ове уметнице, током 80-их година 20. века, обележавала је констелација трансавангарди, термин чији је творац већ поменути Бонито Олива, односно ситуација отклоне и преиспитивања, али не и дефинитивног раскида у односу на период преходних (нео)авангарди.

Није била случајна почетна паралела са полисом, јер важан део рада ове ауторке и јесте реализован на улици, на спољним и унутрашњим зидовима... Уметница је била активни учесник узбудљиве њујоршке уметничке сцене Ист Вилица,

6 “Evropska in ameriška nova risba”, аутор Андреј Медведев, предговор Акиле Бонито Олива, 1984, према наводу Јеше Денегија у “Српској уметности 1950 – 2000. Осамдесете”, Orion Art, Београд, 2003, стр. 25–26.

7 Марина Ворнер, енглеска списатељица, историчарка и критичарка уметности ову тему, између осталог, са антрополошког становишта истражује у књизи “Scheherazade’s Children. Global Encounters with the Arabian Nights”, NYU Press, 2013.

окупљене око стрит арта, графита, мурала... Што је и до данас уткано у њено разумевање улоге уметности у друштву. Тако рад Весне Голубовић укључује и сикарство на зиду, инсталације у јавном и изложбеном простору, слике, али и проширено поље разумевања визуелног искуства у форми сценског дизајна.

Важну референцу, из истог периода, свакако представља и рад Сола Левита чији значај уметника често наводи. И заиста, у њеној пракси препознајемо низ позиција карактеристичних за минимализам: серијалност, *модуларност*, геометријске примарне форме, експресивну неутралност⁸. Али, за разлику од Левита који је своју улогу разумео као позицију композитора који припрема партитуре за дело које треба да буде изведено, у облику писаних упутства која прате његови сарадници, и који, заправо, реализују рад, Весна Голубовић, као изразито интуитивна уметница, инвестира у поље репетитивних и нехијерархијских форми непосредним потезом. Зато у контексту утицаја можемо говорити о раду позиционираном на раскршћу минимализма и “сликарства акције”.

Но, текст који се налази пред вама треба да одговори на питање због чега су ови радови данас изложени у овом простору. И да пружи један од могућих путева разумевања места које би постојање овог дела требало да заузме у нашем систему знања и искуства. И поред претходно наведених и уобичајених контекстуалних позиција из области историје уметности, предложимо још

8 Упутно би било погледати “Зидни цртеж #146” Сола Левита из 1972, или “Зидни цртеж #146А” из 2000, и дијалектику која је успостављена између једноставности и сложености, логике и поетике, на основу једноставног, иако и не сасвим прецизног упутства – “Дводелне комбинације плавих лукова који крећу из углова и са бочних страна, и плавих равних, неравних и испрекиданих линија”.

неке слике. Проширимо координатно поље историјског, или вертикалног, дијалектичког дијалога.

Занимљиво би било подсетити на печате сумерске цивилизације (најстарији датирају из 4. миленијуме пре наше ере), односно на почетке пиктографске писмености човечанства. О овим печатима не говоримо само због формалне асоцијације групе ваљкастих објеката интензивног колорита, већ због технике развијања сцене, чијим откривањем, односно самим гестом остављања отиска учествујемо у потврђивању и реализацији уговора урезаног у цилиндру.

Размишљајући о сумерским печатима и линији као првом алфabetу људске мисли у сусрету са простором, пратимо сву ритмичност комбинација које пружају објекти Весне Голубовић пред нама – савијање криве линије које конфигурира околину, линије које непрестано израћају на површину и стапају се са њом, као да се премештају у различите равнине различитом брзином. С обзиром на однос облика и подлоге можемо говорити о различитим односима. С једне стране, понекад чува облике који добијају на својој непомићности. А када се облици приљубљују, сједињују са њима, постају део веће целине.

Лево: Ђото, Анђео који савија небеса, Капела Скровењи, Падова, 14. век
Десно: Анђео који савија небеса, црква Светог Кирила, Кијев, 12. век

Уз сумерске печате неодољива је помисао на матрицу у негативу, која је уписана на стубовима Весне Голубовић и форму потписивања уговора који уметница предлаже са простором данас.

Но, ево и других слика. Сегмент Ђотове фреске са анђелом који савија небеса у Скровењи капели у Падови из 14. века. Упоредо је представљен анђео који такође савија небеса у кијевској цркви Светог Кирила из 12. века.

Слике које упућују на могућност поновног растварања тог свитка и приказивања његове унутрашњости на спољној страни. То се, наравно, може применити и на оспољавање унутрашњости кинеских свитака, који су углавном представљали пејзаже, када се само сегмент по сегмент слике могао sukcesивно гледати и читати. Ипак, асоцијација са увијеним небесима доследнија је духовном стајалишту уметнице. Посматрано на овај начин, предложићемо да осликани цилиндрични објекти на овој изложби постају оспољене мета шупљине, настале извлачењем унутрашњости свитака попут извртнуте рукавице.

Windows Project, Merce Cunningham Studio NYC 1989.

У данашње време оваква референца добија и ново значење, јер увијањем небеса планине, реке и острва мењају своја места. Време је поремећаја, некада смо сматрали, вечног мизансцена, природе, и непромењивог упоришта човека. Време је повлачења поузданости и важности физичког света.

А ту је, у контексту рада Весне Голубовић и сценографија. Те на овом месту наведимо и рад једног од најзначајнијих светских сценографа, Леона Бакста, уметника, сценографа, костимографа, дизајнера... И сценографију за трагедију “Федра” Жана Расина у продукцији чувеног *Ballet Russe* из 1923. године, која наликује обојеним минојским стубовима палате у Кнососу. Био је то револуционарни сценограф који је разумео виталност сценографије као

прегнантног уметничког поља и који је трансформисао сценографију од низа декоративно фрагментарне позадине према визуелној обједињености која еманира из самог дела.

И зато не треба да изненади да ауторка растеже опсег сликарства према позорници, јер у њеном искуству рада као сценографа препознајемо то дубоко разумевање простора и односа у простору. Подсетимо на њену сценографију за балетску представу “Queens of Golub”, Холандског плесног театра, прослављеног кореографа Охада Нахарина 1989. године⁹, која јасно представља природну сценску екстензију постављеног уметничког проблема који се налази у основи рада ове уметнице.

Постоји уистину нешто церемонијално и у овим осликаним стубовима који се налазе на изложби у Б2 галерији. Динамизује се непрекинати пулсирајући простор предњег плана и позадине, структурални планови који сугеришу илузију тактилног ширења.

Овакво праћење путева подуке, односно референцијалности пикторијалног речника или граматике радова Весне Голубовић доводи нас до значаја вежбе и прочишћења. Немогуће је кретати се по празнини. Мора постојати упориште.

Зато, чему ове паралеле и асоцијације? Као инкарнације? Чему *проширење рецептивног хоризонта дела пред нама?* Чини се, наиме, да на овај начин издвојеност и особеност појединачног дела бивају превазиђене, а рад улази у целину нечега што је садашњост свесно преузела од прошлости, док је уласком у ту целину и саму мења. Тако да само искуство рецепције актуелизује *императив систематизације знања*.

Пред групом осликаних стубова која се налази пред нама започињемо разумевање од површине. Али пошто се све на на ту површину позива, ми заправо почињемо од закључка. И трагамо за разумевањем конфигурације догађаја чија је интеракција довела до закључка од којег смо на почетку и пошли.

Знак је од почетка био ту, посредник мишљеног и појавног. Али нам се подједнако узбудљивим чине и путеви којима учимо да га читамо.

⁹ Балет “Queens of Golub” премијерно је изведен у Хагу 1989. године. За исти комад Весна Голубовић је реализовала још две различите сценографије, поводом извођења овог балета у Финској националној опери у Хелсинкију и у Батшева театру у Тел Авиву 1995.

Пожар / Fire
2023, акрил на картону / acrylic on cardboard, h 200cm

Река / River
2023, акрил на картону / acrylic on cardboard, h 200cm

Воздух / Air
2023, акрил на картону / acrylic on cardboard, h 200cm

Пут / Road
2023, акрил на картону / acrylic on cardboard, h 200cm

Жито / Wheat
2023, акрил на картону / acrylic on cardboard, h 200cm

Камен / Stone
2023, акрил на картону / acrylic on cardboard, h 200cm

Фрула / *Flute*
2023, акрил на картону / acrylic on cardboard, h 200cm

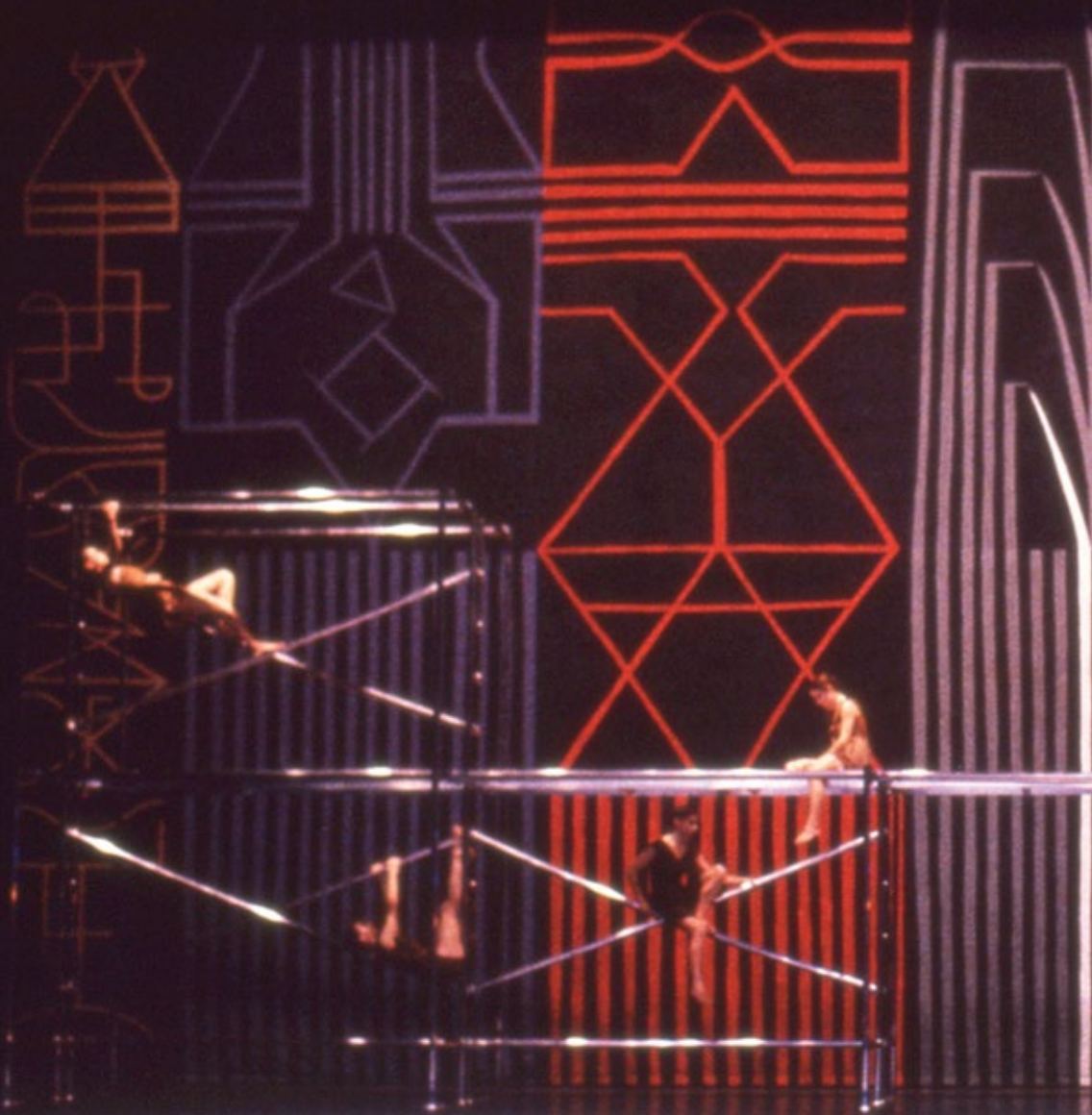
Трава / Grass
2023, акрил на картону / acrylic on cardboard, h 200cm

Песак / Sand
2023, акрил на картону / acrylic on cardboard, h 200cm

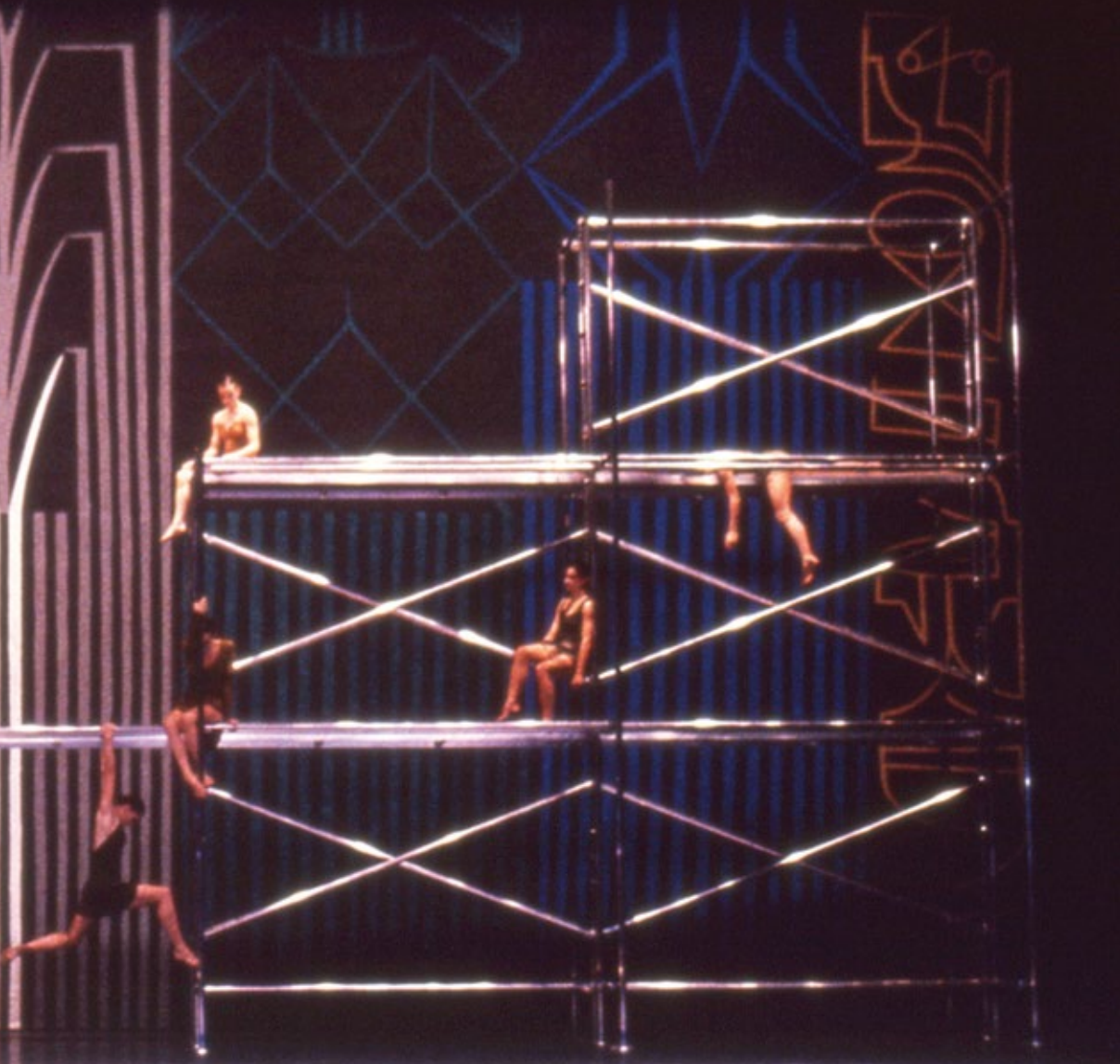

Boga / Water
2023, акрил на картону / acrylic on cardboard, h 200cm

Сценографија Весне Голубовић за балет "Queens of Golub", кореограф Охад Нахарин, Холандски плесни театар, 1989.

Scenography by Vesna Golubović for the ballet Queen of Golub, choreographer Ohad Naharin, Dutch Dance Theatre, 1989.

Поставка, галерија Б2, 2023.
Installation view, gallery B2, 2023

Поставка, галерија Б2, 2023.
Installation view, gallery B2, 2023

Талас / Wave
2023, акрил на картону / acrylic on cardboard, h 200cm

PRO-DUCTION OF THE SIGN

A scene with painted columns is in front of us. Possible a proscenium or pronaos. A space at the intersection of the polychromy of the ancient polis and the minimalist modulation of form; a three-dimensional pictorial space composed of a series of tall cylindrical objects.

It is an integrated field of the fine art, painterly and scenic evolution. This approach allows for the exhibition space to become part of the continuity of the events taking place in it.

Geometric abstraction that visually contemplates reduced forms of manifestation; a visual mediator between the world and thought. But also geometry as an argument and instrument for discussion.¹

It is a ceremonial scene, a contemplation on the basic forms and rhythms – cylindrical columns and clean lines. Straight and broken lines on one side, but also an interweaving of wavy rhythms on the other, refined arabesques, and isolated flourishing of lines, elements that graduate the mass of this group of minimalist objects.

In order to shed light on the genesis of this problem, we recall the exhibitions *Totem* curated by Steven Kaplan² (1984), and *Sculptures in Architecture*, organized the same year in New York, when Vesna Golubović painted the already existing columns in Germans van Eck Gallery with simple geometric forms; an indication for the understanding of the integrated field of painting, sculpture and space that can in fact be traced in the work of this artist since the beginning of the 1980s, when she grouped several columns into separate painted units.

Although the showcased artwork in the B2 Gallery can be read in several possible ways, it seems that Golubović has always been interested in man's search for the energy hidden behind geometric fractals. The visual contrasts of curved lines

¹ We must not ignore the fact that originally geometry emerged from the Ancient Greek love of speaking, discussing. Drawing geometric shapes, in order to set and solve certain problems, was (initially) done with a stick in the dust. Technology for lasting inscriptions was yet to come. More in Benjamin Wardhaugh, *The Book of Wonders: How Euclid's Elements Built the World*, William Collins 2020, p. 11

² The exhibition *Totem* was organized in three exhibition spaces in New York - Charles Cowles, Bonnier and Germans van Eck galleries (1984), presenting the works of as many as 44 artists, among whom were David Wojnarowicz, Keith Haring, George Baselitz, Francesco Clemente and others.

are elements that have always attracted our attention. Our nervous system immediately reacts to that information.³ They are visual forms usually designated as psychologically-biologically conditioned.⁴ Although the eye perceives the image in a horizontal mode, the brain more easily processes information organized around the vertical axis.⁵ Golubović reduces this information to purified forms of manifestation.

While walking around each column our eye moves along the vertical or diagonal axes revealing completely new and different possibilities. Yet each line respects the dialectic it was derived from, and as such is vital and grows based on its internal logic - whether it is geometrically broken or wavy. Next, we come across interwoven and separate lines, labyrinths that are constantly entangled and untangled. A motif is repeated again and again, multiplied, developed... There are no distinct compositional focal points in these works. At this point, it would be appropriate to cite Bonito Oliva's observation regarding the European and American new drawing of the 1980s: "When the Eros of the sign is manifested, it is no longer disguised as the manifestation of a specific image, but quite informally intertwines with numerous paths and directions beyond each individual object.... Thus, it happens that the sign destroys all the obstacles within which it could be enclosed, dispersing itself into numerous tributaries and intersections, flowing along escape lines created by acceleration, inversion, erasure and overtaking."⁶

Therefore, this kind of artistic procedure reveals processes rather than static entities.

The harmony that exists between the individual parts of this whole is a specific quality - color vibrancy against the monochrome geometric verse, and then the sophistication of the deep colors, typical of this artist's work, on which the arabesque seeks its path. The geometric construction, like a grid, compacts the energy generated from the lines that dynamically flourishes on the surface of these columns, restrained within the boundaries of the cylindrical pictorial space; the energy of endless explosive repetition of lines that seek where to extend.

3 The role of fractals and networks in urban morphology has been extensively analyzed by Nikos Salingaros, a mathematician and theoretician of architecture and design. See more in: *The Structure of Pattern Languages* (2000) and *Principles of Urban Structures* (2005)

4 Trifunović, L, and others, *Encyclopedia of Fine Arts*, 1964, p.600

5 The relationship between neurology, fractal expressionism and art is the subject of research by Richard Taylor, a professor at the University of Science and Mathematics in Oregon, which he analyzes in numerous studies and books. To mention "Aesthetics and Psychological Effects of Fractal Based Design", in *Frontiers in Psychology*, Vol 12 - 2021, or "Fractal Expressionism - Where Art Meets Science", in *Art and Complexity*, Elsevier Science, Amsterdam 2003

6 *European and American New Drawing*, by Andrej Meedvedev, foreword by Achilla Bonito Oliva, 1984, according to Ješa Denegri in *Serbian Art 1950 - 2000. Eighties*, Orion Art, Belgrade, 2003, pp. 25-26

There is also an arabesque, constructed by two opposing energies, a dynamic line that grows vigorously, connects and separates. Furthermore, it endlessly generates symmetries and matrices that exist in nature. In dance, an arabesque is a stylistic form where the body is stretched to the maximum, implying the intention to further expand in space. A stylistic figure that is associated with the idea of lightness and liberation.⁷ Thus, this arabesque on Vesna Golubović's columns also represents a sensual form of existence. These are winding organic modulations that evoke a sensual exchange of experiences with the exhibition space.

Vesna Golubović's painting style is clearly based on the idea of inscribing selected linear motifs whose time of articulation and rhythmic sequence participate in the organization of time and space. During her important formative period in the 1980s, her coordinate system was marked by the *constellation of trans-avant-garde*, a term coined by the aforementioned Bonito Oliva, i.e. a situation of deviation and re-examination, but not a definitive break from the previous period of transitional (neo) avant-guards.

The initial comparison with the polis was not accidental, as an important part of her work was made on the street, on external and internal walls... The artist was an active participant in the exciting artistic scene of East Village, New York, revolving around street art, graffiti, murals... this understanding of the role of art in society is still embedded in her work to this today. Thus, the artwork of Vesna Golubović also includes wall painting, installations in public and exhibition spaces, paintings, as well as an expanded field of understanding of visual experience in the form of scenography/stage design.

A important reference, from the same period, is definitely the work of Sol LeWitt whose significance the artist often mentions. Indeed, in her artistic practice we recognize a number of elements characteristic of minimalism: seriality, modularity, geometric primary forms, expressive neutrality.⁸ But, unlike LeWitt, who understood his role to be that of a composer who prepares scores for a work to be performed, in the form of written instructions followed by his collaborators, who in fact execute the work, Golubović, as a highly intuitive artist, invests into the field of repetitive and non-hierarchical forms through her direct approach. Therefore, as far as contextual influence is concerned, we can say that her work is positioned at the intersection of minimalism and "action painting".

7 Marina Warner, an English writer, historian and art critic explores this topic, among other things, from an anthropological point of view in the book *Scheherazade's Children. Global Encounters with the Arabian Nights*, NYU Press, 2013

8 It would be instructive to see Sol LeWitt's *Wall Drawing #146* (1972), or *Wall Drawing #146A* (2000), and the dialectics established between simplicity and complexity, logic and poetics, based on a simple, if not entirely precise, instruction. "Two-part combinations of blue arcs starting from the corners and from the sides, and blue straight, non-straight and dashed lines".

However, the text before you should answer the question why these works are being exhibited in this space today, and to offer a possible understanding of the place it should occupy in our system of knowledge and experience. Besides the aforementioned and the contextual positioning in art history, we suggest some more images. Let us expand the coordinate field of historical, or vertical, dialectical dialogue.

It is of interest to recall the seals of the Sumerian civilization (the oldest date from the 4th millennium BC), that is, the beginnings of humanity's pictographic literacy. We discuss these seals not only because of their formal association with a group of cylindrical objects of intense color, but due to the technique used to develop a scene, i.e. which unfolds through the very act of leaving an impression, thus we participate in the affirmation and materialization of the contract engraved in the cylinder.

Contemplating Sumerian stamps and the line as the first alphabet of human thought in relation to space, we observe all the rhythms of the combinations that Vesna Golubović's objects present before us. These include the bending of curved lines that shape the surroundings, lines that continuously emerge and fuse with the surface, as if shifting across different planes at varying speeds.

We can talk about various relations as the ones between form and the surface. Sometimes the surface can protect the forms that gain significance in their immobility. And when forms become closely attached to each other, they become part of a larger entity.

The Sumerian seals irresistibly bring to mind the impression of a matrix in the negative which is inscribed on Vesna Golubović's columns as is her form of signing a contract with the exhibition spaces today.

However, there are also other images to consider. For instance, a segment of Giotto's fresco with an angel rolling up the heavens in the Scrovegni Chapel in Padua from the 14th century presented alongside an angel also rolling up the heavens in the 12th-century Kyiv Church of St. Cyril.

These images evoke the possibility of re-unrolling of that scroll and showing its interior on the outer surface. This, of course, can also be applied to the externalization of the Chinese scroll's interior, which mainly depicts landscapes, when only segment by segment of the image can be sequentially seen and read at a time. Nevertheless, the association with the rolled heavens is more consistent with the artist's spiritual beliefs. Viewed in this way, we propose that the painted cylindrical objects in this exhibition become externalized *meta-holes* created by pulling out the scroll's interior like an inverted glove.

Nowadays, this reference takes on a new meaning, because when the heavens are rolled up mountains, rivers and islands change their places. It is a time of disruption of what we once thought to be an eternal mise-en-scene of nature, and the unchanging stronghold of man. It is a time when the reliability and importance of the physical world is receding.

In the context, we must also take into account Vesna Golubović's work as scenographer/stage designer. Thus, we should mention the work of one of the world's most important scenographers Leon Bakst, artist, stage designer, costume designer, designer... who created the stage designs for the tragedy *Phaedra* by Jean Racine for the production of the famous Ballet Russe in 1923 which resembles the painted Minoan columns of the palace in Knossos. He was a revolutionary scenographer who understood the vitality of scenography as a significant artistic field and who transformed stage design from a series of decoratively fragmented backgrounds into a visual unity emanating from the work itself.

Therefore, it is not surprising that Golubović extended the range of painting towards the stage, because we recognize that deep understanding of space and relationships in space in her experience of working as a scenographer. Let us recall the stage design that Vesna Golubović did for the ballet *Queens of Golub* by the celebrated choreographer Ohad Naharin for the Dutch Dance Theater in 1989,⁹ which clearly represents a natural stage extension of the artistic problem that is fundamental of this artist's work.

There is indeed something ceremonial in these painted columns showcased in the B2 gallery. The dynamized continuous pulsating space of foreground and background, structural plans that suggest the illusion of tactile expansion.

Following these guidelines, namely the referentiality of the pictorial vocabulary or the grammar of Vesna Golubović's works, leads us to the importance of examination and clarification. It is impossible to move in the void. There must be a foothold.

Thus, what is the purpose of these parallels and associations? As incarnations? What is the purpose of expanding the receptive horizon of the work before us? Namely, it seems that by doing so the isolation and specificity of the individual artwork is overcome, and it becomes part of an entity of something that the present has consciously taken over from the past, changing the entity itself in the process.

⁹ The ballet *Queens of Golub* premiered in The Hague in 1989. Golubović created two more different stage designs for the same piece: for the performance in the Finnish National Opera, Helsinki and in the Batsheva Theater, Tel Aviv in 1995.

Therefore, only the experience of reception actualizes the imperative of knowledge systematization.

Standing before a group of painted columns, we begin our understanding from the surface. However, since everything refers to that surface, we actually start from the conclusion. And we seek to understand the configuration of events whose interaction led to the conclusion from which we started.

The sign has been there from the beginning, a mediator between the thought and the manifested. But we find it equally exciting to learn the paths which teach us how to read it.

ВЕСНА ГОЛУБОВИЋ

(1955, Бањалука, Југославија)

1980 Дипломирала и 1986 магистрирала на ФЛУ Београд, одсек сликарства у класи професора Стојана Ћелића. Живела у Њујорку, САД, од 1981 године до 2004 год.

Самосталне изложбе:

- 2022 – Слика као мера, Галерија Звоно, Београд
- 2020 – Инсталација, цртежи на зиду, Галерија Културног Центра Београд
- 2020 – Слике, Галерија Б2, Београд
- 2013 - Хаос галерија, Београд
- 2011 – Блок галерија, Нови Београд
- 2008 – Сећање на сутра, Галерија Феникс, Београд
- 2005 – Лик (зидна инсталација), Галерија Културног Центра Београд
- 2003 - Слике на панелима Галерија Звоно, Београд
- 2000 – Цртежи на зиду, стална поставка 2nd Street Gallery New York City
- 1998 - Зидна инсталација, Галерија Звоно, Београд
- 1992 – Цртежи на зиду, стална поставка Felissimo зграда, New York City
- 1994 - Иза невидљивог, панели, Галерија Себастиан, Београд
- 1993 - Цртежи, Rockland Community College, Suffern, NY
- 1990 - Ритуална места, зидна инсталација, John Nichols Gallery, New York City
- 1989 – Акварели, СКЦ, Београд
- 1987 - Слика, Bateau Lavoir Gallery, New York City
- 1986 - Зидна Инсталација, Салон Музеја Савремене Уметности, Београд
- 1983 - Зидна Инсталација, Fashion Moda, Bronx, New York
- 1982 – Колажи, Monsalve Gallery, New York City
- 1981 – Цртежи, Галерија студентског града, Н. Београд

Групне изложбе (селекција):

- 2023 – ТРИЕСТ година Звоно галерија Вилине воде, Београд
- 2022 - Разгледни савремености, Галерија Вилине воде, Београд
- 2021 – Директна уметност, Галерија Б2, Београд
- 2021 – Колонија Милешева, Културни центар, Пријепоље
- 2020/21 – Соба са погледом, галерија Културног Центра, Београд
- 2010 – Тријенале проширених медија, Павиљон Цвијета Зузорић, Београд
- 2010 – Моје искуство у свесци, Галерија Културног Центра Београд
- 2009 – 41 Мајска изложба УЛУПУДС -Светлост – Музеј 25 мај, Београд
- 2008 – Инт. Бијенал портрета, ИНТЕРБИФЕП Тузла, БиХ
- 2008 – Поетски простори, Галерија УЛУС-а Београд
- 2008 – Јесења изложба, Галерија Феникс, Београд
- 2007 – Евродунав рајска река – Галерија Феникс, Београд
- 2004 – Јесењи Салон, Павиљон Цвијете Зузорић, Београд
- 2003 – 44 Октобарски Салон, Павиљон Цвијета Зузорић, Београд
- 1995 - Kakejiku (flags), Gallery 128, New York City
- 1995 - Remember Yugoslavia, Sherry Frumkin Gallery, Los Angeles
- 1993 -Remember Yugoslavia, Art in General, New York City
- 1989 – Групна изложба, Maki Gallery, Tokyo
- 1986 – Aspects, Weisner Gallery, New York City
- 1987 - Колаборације, Alternative Museum, New York City

1985 – избор уметника Fashion Moda Gallery, Документа 5, Касел, Немачка
1984 - Скулптуре у архитектури, Germans Van Eck Gallery, New York City
1984 – Totem Show, Germans Van Eck Gallery, New York City
1984 – El Pueblo, Live or die benefit, New York City
1984 – Art & Ego, Pan Arts Gallery, New York City
1984 – Eastern European Exhibition, No Se No Gallery, New York City
1984 – Fashion Moda in Cleveland, Cleveland, Ohio
1984 – YA Circles, The Cork Gallery Lincoln center, New York City
1984 – The Painter, the Poet...The Harcus Gallery, Boston, Massachusetts
1983 – Maps, Flags & Presidential portrets The New Math Gallery, New York City
1983 -Terminal Show, Brooklyn, New York
1983 – Wardline Pier Show, New York City
1982 - Monsalve Gallery, New York City

Сценографије за модеран балет:

1995 - Queens of Golub, Bathseva Theater, Тел Авив
Кореографија Охад Нахарин
1995 - Queens of Golub, Finnish National Opera, Хелсинки
Кореографија Охад Нахарин
1990 - Yellow Springs Institute Residency, Chester Springs, PA
Кореографија Нета Пулвермахер
1990 - Muna Tseng Dancers, 14th Street YMCA, New York City
1989 – Nun and Nanuet, Tamar Dance Company, Jerusalem
Кореографија Нета Пулвермахер
1989 - Queens of Golub, Netherlands Dance Theater, Хар
Кореографија Охад Нахарин
1989 - Arbos, Sidney Dance Theater, Сиднеј
Кореографија Охад Нахарин
1989 - Windows Project, Merce Cunningham Studio, New York City
Кореографија Нета Пулвермахер

1989-Дизајн и цртежи за књигу песама Excuse Me For Breathing, Gerald Taub NYC
1991 – Дизајн и цртежи за књигу песама Up For Air, Gerald Taub, Hardscrabble press NYC

Сценографије филм:

1995 - Сценографија за играни филм Ингрид режија Алекс Тана, New York City
2014 – Сценографија, цртежи, играни филм Добрица, режија Срђа Пенезић

2004. – монументални принт на палати Албанија, Фрагменти времена
у оквиру прославе 600 година Београда

Радови и инсталације Весне Голубовић се налазе у институцијама и приватним
колекцијама у Њујорку, Лос Андјелесу, Вашингтону, Бостону, Балтимору, Хонгконгу,
Токију, Берлину, Антверпену, Тел Авиву, Хагу, Београду, Загребу..

Члан УЛУСа од 1980 године

VESNA GOLUBOVIĆ

(1955, Banja Luka, Yugoslavia)

She got her BFA (1980) and MFA (1986) from the Faculty of Fine Arts, Department of Painting, University of Belgrade, in the class of professor Stojan Čelić. She lived in New York, USA, from 1981 to 2004.

Solo exhibitions:

2022 - Image as Measure, Zvono Gallery, Belgrade
2020 - Installation, Drawings on the Wall, Belgrade Cultural Center Gallery
2020 - Gallery B2, Belgrade
2013 - Haos Gallery, Belgrade
2011 - Blok Gallery, New Belgrade
2008 - Remembering Tomorrow, Feniks Gallery, Belgrade
2005 - Face (wall installation), Belgrade Cultural Center Gallery
2003 - Paintings on Panels, Zvono Gallery, Belgrade
2000 - Wall Drawings, permanent exhibition, 2nd Street Gallery, New York City
1998 - Wall Installation, Zvono Gallery, Belgrade
1992 - Wall Drawings, permanent exhibition, Felissimo Building, New York City
1994 - Behind the Invisible, panels, Sebastian Gallery, Belgrade
1993 - Drawings, Rockland Community College, Suffern, NY
1990 - Ritual Places, wall installation, John Nichols Gallery, New York
1989 - Watercolors, Student Cultural Center Gallery, Belgrade
1987 - Paintings, Bateau Lavoir Gallery, New York City
1986 - Wall Installation, Salon of the Museum of Contemporary Art, Belgrade
1983 - Wall Installation, Fashion Moda, Bronx, New York
1982 - Collages, Monsalve Gallery, New York City
1981 - Drawings, Studentski grad Gallery, N. Belgrade

Group exhibitions (selection):

2023 - THIRTY Years, Zvono Gallery, Viline vode, Belgrade
2022 - Views of Modernity, Viline vode Gallery, Belgrade
2021 - Direct Art, Gallery B2, Belgrade
2021 - Mileševa Art Colony, Cultural Center, Prijepolje
2020/21 - Room with a View, Belgrade Cultural Center Gallery,
2010 - Triennial of Extended Media, Cvijeta Zuzorić Pavilion, Belgrade
2010 - My Notebook Experience, Belgrade Cultural Center Gallery
2009 - 41st ULUPUDS May Exhibition - Light - 25 May Museum, Belgrade
2008 - International Portrait Biennale, INTERBIFEP Tuzla, Bosnia and Herzegovina
2008 - Poetic Spaces, ULUS Gallery, Belgrade
2008 - Autumn Exhibition, Feniks Gallery, Belgrade
2007 - EuroDanube Paradise River - Feniks Gallery, Belgrade
2004 - Autumn Salon, Cvijeta Zuzorić, Belgrade
2003 - 44 October Salon, Cvijeta Zuzorić Pavilion, Belgrade
1995 - Kakejiku (flags), 128 Gallery, New York City
1995 - Remember Yugoslavia, Sherry Frumkin Gallery, Los Angeles
1993 - Remember Yugoslavia, Art in General, New York City
1989 - Group exhibition, Maki Gallery, Tokyo
1986 - Aspects, Weisner Gallery, New York City

1987 - Collaborations, Alternative Museum, New York City
1985 - Selection of Artist, Fashion Moda Gallery, Documenta 5 Kassel Germany
1984 - Sculptures in Architecture, Germans Van Eck Gallery, New York City
1884 - Totem Show, Germans Van Eck Gallery, New York City
1984 - El Pueblo, Live or Die Benefit, New York City
1984 - Art & Ego, Pan Arts Gallery, New York City
1984 - Eastern European Exhibition, No Se No Gallery, New York City
1984 - Fashion Moda in Cleveland, Cleveland, Ohio
1984 - YA Circles, The Cork Gallery Lincoln Center, New York City
1984 - The Painter, the Poet...The Harcus Gallery, Boston, Massachusetts
1983 - Maps, Flags & Presidential Portraits The New Math Gallery, New York City
1983 -Terminal Show, Brooklyn, New York
1983 - Wardline Pier Show, New York City
1982 - Monsalve Gallery, New York City

Scenography/stage designs for modern ballet:

1995 - Queens of Golub, Bathseva Theater, Tel Aviv
Choreography by Ohad Naharin
1995 - Queens of Golub, Finnish National Opera, Helsinki
Choreography by Ohad Naharin
1990 - Yellow Springs Institute Residency, Chester Springs, PA
Choreography by Neta Pulvermacher
1990 - Muna Tseng Dancers, 14th Street YMCA, New York City
1989 - Nun and Nanuet, Tamar Dance Company, Jerusalem
Choreography by Neta Pulvermacher
1989 - Queens of Golub, Netherlands Dance Theater, The Hague
Choreography by Ohad Naharin
1989 - Arbos, Sydney Dance Theater, Sydney
Choreography by Ohad Naharin
1989 - Windows Project, Merce Cunningham Studio, New York City
Choreography by Neta Pulvermacher
1989 - Layout and drawings for the songbook *Excuse Me For Breathing*, Gerald Taub NYC
1991 - Layout and drawings for *Up For Air* songbook, Gerald Taub, Hardscrabble press NYC

Film scenography:

1995 - Set design for the feature film *Ingrid* directed by Alex Tana, New York City
2014 - Set design, drawings, feature film *Dobrica*, directed by Srdja Penezic

2004 - Monumental print *Fragments of Time*, on the Palace Albania,
as part of the celebration marking 600 years of Belgrade

Vesna Golubović's works and installations can be found in institutions and private collections in New York, Los Angeles, Washington, Boston, Baltimore, Hong Kong, Tokyo, Berlin, Antwerp, Tel Aviv, The Hague, Belgrade, Zagreb...

Has been a member of ULUS (Association of Fine Artists of Serbia) since 1980.

Издавач

Галерија Б2
Балканска 2
11000 Београд, Србија
тел: 011 20 55 017
e-mail: galerija@b2.rs
web: www.galerijab2.rs

За издавача

Драган Стојадиновић

Стручни савет

Јеша Денегри
Данијела Пурешевић

Организација и продукција

Бојан Муждека

Текст

Аница Туцаков

Лектура

Миладиновић Марина

Превод

Ванда Перовић

Фотографија

Владимир Поповић

Прелом

Жолт Ковач

Штампа

Алта Нова, Београд

Тираж

300

Publisher

Gallery B2
Balkanska 2
11000 Belgrade, Serbia
tel +381 11 20 55 017
e-mail: galerija@b2.rs
web: www.galerijab2.rs

For Publisher

Dragan Stojadinović

Gallery Council

Ješa Denegri
Danijela Purešević

Organization and Production

Bojan Muždeka

Text

Anica Tucakov

Proofreading

Miladinović Marina

Translation

Vanda Perović

Photography

Vladimir Popović

Layout

Žolt Kovač

Printed by

Alta Nova, Belgrade

Circulation

300

Пријатељи пројекта

CIP - каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

75.071.1:929 Голубовић В. (083.824)
73/76(497.11)*19/20*(083.824)

ГОЛУБОВИЋ, Весна, 1955-

Весна Голубовић = Vesna Golubović : Про-из-вођење знака : Production of the Sign : Галерија Б2, Београд, октобар 2023. / [Текст Аница Туцаков] = [text Anica Tucakov] ; [превод Ванда Перовић] = [translation Vanda Perović] ; [фотографија Владимир Поповић] = [photography Vladimir Popović]. - Београд : Галерија Б2 = Belgrade : Gallery B2, 2023 (Београд : Алта Нова = Belgrade : Alta Nova). - 36 стр. : фотогр. ; 24 cm

Упоредо срп. текст и енгл. превод. - Тираж 300. - Весна Голубовић: стр. 33-34. - Напомене и библиографске референце уз текст.

ISBN 978-86-6054-033-3

а) Голубовић, Весна (1955-) - Изложбени каталози

COBISS.SR-ID 126219017

C'EST MOI
art jewellery

Република Србија
Министарство културе

ГАЛЕРИЈА Б2
Балканска 2
11000 Београд, Србија
тел: 011 20 55 017
e-mail: galerija@b2.rs
web: www.galerijab2.rs